

КЕЧА МОСКВАДА СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕССИЯСИ ОЧИЛДИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ
УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48 ЯИЛ ЧИКИШИ
№ 174 (13.436).
3 АВГУСТ
1948 йил
ЧОРШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

ЕТТИНЧИ ЧАҚИРИҚ СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕССИЯСИ ИТТИФОҚ СОВЕТИДА МИЛЛАТЛАР СОВЕТИДА

2 августда Москвада еттинчи чакирқ СССР Олий Советининг биринчи сессияси ўз ишлари бошлади. Эрталаб соат 10 да Иттифоқ Советининг мажлиси очилди. Депутатлар ва жуда кўп меҳмонлар СССР Олий Совети мажлислар залини тўлдирди.

Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, К. Т. Мазуров, Н. В. Подгорний, М. А. Сулов, П. Е. Шелест, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Д. А. Кунаев, В. В. Шербицкий, И. В. Капитонов, Ф. Д. Кулаков ўрқоқлар президиумда пайдо бўлганларида мажлис ахли уларни қизгин қарсаклар билан қутиб олади.

Оқоқлар кенгашининг топшируви билан депутат М. В. Келдиш СССР Олий Совети Иттифоқ Совети биринчи сессиясини очилиши кенгаши депутатлардан бири, СССР ёзувчилар союзи правленисининг биринчи секретари К. А. Фединага топширишни тақдир қилади.

К. А. Федина депутатларнинг халқ бахт-содати йўлида самарали ишларини тилаб сўзлаган нутқидан кейин сессия қатнашчилари Иттифоқ Совети раисини ва унинг ўринбосарларини сайлашга кирилади.

Палата раиси қилиб бир овоздан И. В. Спиридонов сайланди. Озарбайжон ССР «1 Май» кўлхозининг раиси Ш. М. Гасанова, Украина ССР Фанлар академиясининг президенти Б. Е. Патон, Тожикистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари Д. Расулов, Козогистон ССР Ёзувчилар союзи правленисининг биринчи секретари А. Шариповлар палата раиси ўринбосарлари қилиб бир овоздан сайландилар.

Сўнгра Иттифоқ Совети ишларини ва Иттифоқ Совети билан миллатлар Советининг қўшма мажлислари иш тартиби тасдиқланди.

Палата сессия кун тартибини муҳокама қилишга ўтади. Депутатлар муҳокамага қўйиладиган масалалар киритилади:

1. Иттифоқ Совети мандат комиссиясини сайлаш.
2. Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советининг доимий комиссияларини тузиш.
3. СССР Олий Совети Президиумининг фармонларини тасдиқлаш.
4. СССР Олий Совети Президиумини сайлаш.
5. СССР ҳукуматини — СССР Министрлар Советини тузиш.

Иттифоқ Совети кун тартибини ва масалаларини қараб чиқиш тартибини бир овоздан тасдиқлади.

Депутатлар 31 кишидан иборат Иттифоқ Советининг мандат комиссиясини сайлайди. Депутат Н. Н. Родионов (Челябинск области) комиссия раиси қилиб сайланди.

Шу билан СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг биринчи мажлиси тугайди. (ТАСС).

Кундуз соат 12 да еттинчи чакирқ СССР Олий Совети Миллатлар Советининг биринчи мажлиси очилди. Шу ерда ҳозир бўлган кишилар А. Н. Косигин, А. Я. Пельше, Д. С. Полянский, А. Н. Шелест, П. М. Мешеров, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, Д. Ф. Устинов, Б. Н. Пономарев ўрқоқларини санимий қутиб олдилар.

Оқоқлар кенгашининг топшируви билан депутат В. Е. Лобанок СССР Олий Совети Миллатлар Советининг биринчи сессиясини очилиши депутат Д. С. Коротченкога (Украина ССР) топширишни тақдир қилади.

Шундан кейин депутатлар Миллатлар Советининг раисини ва раис ўринбосарларини сайлайди. Депутат Ю. И. Палецкис яқдиллик билан СССР Олий Совети Миллатлар Советининг раисини қилиб сайлади.

Самарқанд область Даштакболо участка касалхонасининг бош вақили М. А. Абдуллаев, Ервандига Киров номили завод аппаратчилар бригадасининг бошлиғи С. М. Петросян, Белоруссия КП Марказий Комитетининг секретари С. О. Прицкин, ёзувчи, РСФСР ёзувчилар союзи правленисининг раиси Л. С. Соболевлар палата раисининг ўринбосарлари қилиб бир овоздан сайландилар.

Миллатлар Советининг иш тартиби ва Иттифоқ Совети билан Миллатлар Совети қўшма мажлисларининг иш тартиби тасдиқланди.

Миллатлар Совети сессиянинг кун тартибидagi масалаларини муҳокама қилишга ўтади. Қўйиладиган масалалар депутатларнинг муҳокамага киритилади:

1. Миллатлар Советининг мандат комиссиясини сайлаш.
2. Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советининг доимий комиссияларини тузиш.
3. СССР Олий Совети Президиумининг фармонларини тасдиқлаш.
4. СССР Олий Совети Президиумини сайлаш.
5. СССР ҳукумати — СССР Министрлар Советини тузиш.

Миллатлар Совети кун тартибини ва масалаларини қараб чиқиш тартибини бир овоздан тасдиқлади.

Депутатлар Миллатлар Советининг мандат комиссиясини 31 кишидан иборат составда сайлайди. Депутат А. П. Вадер (Эстония ССР) комиссия раиси қилиб сайланди.

Шу билан СССР Олий Совети Миллатлар Советининг биринчи мажлиси тугайди. (ТАСС).

ИТТИФОҚ СОВЕТИ БИЛАН МИЛЛАТЛАР СОВЕТИНИНГ ҚЎШМА МАЖЛИСИ

МОСКВА, 2 август. (ТАСС). Бутун кундуз соат 4 да Катта Кремль Саройида еттинчи чакирқ СССР Олий Совети биринчи сессиясида Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг қўшма мажлиси бўлди.

Депутатлар ва меҳмонлар Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Сулов, А. Н. Шелест, П. М. Мешеров, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Д. А. Кунаев, В. В. Шербицкий, И. В. Капитонов, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев ўрқоқларини гудурас қарсаклар билан қутиб олдилар.

Раислик қилуви И. В. Спиридонов Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советининг доимий комиссияларини тузиш тўғрисида доклад қилиш учун СССР Олий Совети Президиумининг раиси депутат Н. В. Подгорнийга сўз беради.

Депутат Н. В. Подгорнийнинг докладидан кейин СССР Министрлар Совети Раиси, депутат А. Н. Косигиннинг аризаси ўқиб эшиттирилади. СССР Олий Совети СССР ҳукуматини тузиш масаласини қараб чиқаётган муносабати билан Министрлар Совети ўз вазифаларини зиммасидан соқит қилади ва ўз вазифалари бажариладиган деб ҳисоблайди.

ИТТИФОҚ СОВЕТИ ВА МИЛЛАТЛАР СОВЕТИНИНГ ДОИМИЙ КОМИССИЯЛАРИНИ ТУЗИШ ТЎҒРИСИДА ДЕПУТАТ Н. В. ПОДГОРНИЙ ДОКЛАДИ

Депутат ўрқоқлар!

Коммунистик партия Совет давлатини мустақамлаш, мамлакатимизда социалистик демократияни изчиллик билан ривожлантириш сисватини муваффақлиқ қилишга келмакда. Бу сисват шунга негизланади, бутун халқимизнинг меҳнат қайратлари ва сисвий активлигини доимо ўстириш, тобора кўпроқ халқ оmmasини жамият ва давлат ишларини бошқаришга жалб этиш асосларига коммунистик қурилишнинг мураккаб вазифаларини муваффақиятли ҳал этиш мумкин.

Жамиятимизни сисвий ва иқтисодий жиҳатдан ташкил этишнинг афзалликларида энг тулқ фойдаланишнинг асосий шартларидан бири ҳам ана шундир. Жамиятимизнинг максасди ишлаб чиқаришни, фан, маданиятни бутун қаралар билан ривожлантиришдан, совет ишчиларининг моддий ва маънавий эътиёжларини максимал даражада қондиришдан, коммунизм қуришдан иборат.

Коммунистик партиянинг XXIII сессиясида социалистик демократияни, мамлакатимиз турмушига раҳбарлик қилишга халқни қатнаштиришнинг барча формаларини янада ривожлантириш йўллари белгиланган. Сессия КПСС Программасида совет давлатчилигини ривожлантириш тўғрисидаги қондаларга асосланиб, халқимизнинг энг оммавий, кенг қамровли ташкилот — меҳнатқашалар депутатлари Советлари ролини изчиллик билан ошириб бориш зарурлигини алоҳида таъкидлади. Коммунистик қурилишнинг ҳозирги босқичидаги вазифалар демократик асосларни ривожлантириш негизда маҳаллий Советлардан тортиб Олий Советларгача Советлар бутун системасининг изчиллик билан тақомиллаштириб боришни талаб этилади.

Партия XXIII сессиясида Конституцияда СССР Олий Советига бериб қўйилган кенг ваколатларини амалга ошириш соҳасида Олий Совет ишлари қулайлигини қонкрет қоралар қўрастиб берилади. Бу қоралар давлат, ҳўжалик ва социал-маданий қурилишнинг энг муҳим вазифаларини ҳал этишда Олий Советнинг ролини таъин ҳам оширишга қаратилган.

Бир министрлик ва идоранинг, ҳар қандай бошқарув органининг иш қонунларини оғинмай бажариладиган ва амалга ошириладиган қилиб қурилиши керак. Шу сабабдан, ҳисоб беришчи органларнинг ишларини, улар қонунларини ва Олий Советнинг бошқа қарорларини қандай бажарилганлигини контроль қилиб туриш Олий Совет фаолиятида тобора кўпроқ ўрин оладиган бўлади. Бу — муҳим сисвий вазифа. Конституциянинг талабидир.

Катта давлат вазифалари бажариладиганлиги СССР Олий Советининг сессияларидаги фаолияти, Олий Совет барча органларининг, ҳар бир депутатнинг фаолиятини янада активлаштиришни талаб қилади. Чунки мамлакатимиз олий ҳўкимият органининг иш ўзгаришга доимо эътибор иш бўлиб, Олий Совет Президиуми, палаталарнинг доимий комиссиялари томонидан, шунингдек бевосита сайлов округларининг ўзига депутатлар томонидан сессиялар ўртасидаги даврда ҳам иш давом этаверади.

Бу нарса халқ вакиллари совет системасининг характери билан белгиланади. Меҳнатқашалар депутатлари Советлари фаолиятида коммунистик қурилишнинг энг муҳим масалаларига доир қарорларини ишлаб чиқиш билан бу қарорларни амалга ошириш узвий равишда бугундан кетган.

Давлатимизнинг қарийб эллик йиллик таърибига, Совет ҳўкимияти меҳнатқашаларнинг вакиллари билан, ўзларини ишлашлари, ўз қонунларини ўзлари ижро этишлари,

Сирдарё областининг пахта далаларида шу кунларда экинларга ишлов бериш қизғин давом этирилмоқда. Шу билан бирга гузаларни чеканга қилиш ишлари ҳам кенгайтириб юборилди. Жумладан, Сирдарё районидаги Карл Маркс номи илхўзининг пахтакорлари ҳам гуза парваришини бир дақиқа ҳам сусайтирмай олиб бормоқдалар. Суратда: колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қодиркул Султонов гузаларга берилаётган ишловнинг сифатини кўздан кечиримоқда. А. Тўраев фотоси.

ИХЛОС

Советимиз ишчилари оқдўргонликларини ташаббусини қизғин қўллаб-қувватламоқдалар. Уларнинг бутун диққат-эътибори бу йил мамлакатга 11 минг 500 тонна «оқ олтин» етказиб беришга қаратилган. Бунинг учун гуза қатор ораларини ишлаш, сўғирчи ва озиқлантириш каби агротехника тадбирлари ўз вақтида ўтказилмоқда. Натияжада ҳозирга қадар ҳар тўп гузада 4-5 тадан булиқ ҳўса бўлишига эришилди.

Техника ишчиларга катта мадад бераётганлигини таърибада синаб кўраймиз. Шунга кўра, пахтакорларимиз машинага ихлос қўйиб, оғир меҳнат талаб қиладиган ишларнинг катта қисmini техника елкасига юкламоқдалар. Оқдўргонликлар ташаббусига кўшилиб, биз ҳам совет ҳўсига 70 процент майдондаги пахтани «заирги» нема-ларда йиғиштириб олишга қарор қилдик. 60 та агрегат мавсумга беканим-қўст тах қилиб қўйилди. Бу ишда Собир Шомиродов, Шомурод Янгирбоев, Собир Тўраев ўрқоқлар каби ремонтчилар алоҳида ўрناق кўрсатишди.

Нўрдош Ҳўжабоев, Юсупбой Матжонов, Турсунбой Жумаева, Жуманияз Бегимов каби мохир

меҳнаткорларимиз гуза қатор ораларини қулайлиқ қилишда социалистик мусобадада олдинги сафларда боришга қаратилган. Улар ўзларини парвариш қилган майдонлардаги пахта ҳўсидини ўз агрегатлари билан териб олишди.

Советимизда 120 та механик-ҳўйдоччи бор. Совет ҳўсидида ташкил этилган механик-ҳўйдоччилар тайёрлаш курсини яқинда ана 32 ишни битириб чиқди. 50 та механикатор ўз малакасини оширди. Шундай қилиб терим агрегатларининг икки смнада ишлашини таъминлайдиган даражада механизатор кадрларга етказилди.

Советимиз ишчилари август ойини ҳўсига-ҳўсига қўлини ойн деб эълон қилишди. Гуза парваришини йиғим-терим бошлангўча қадар давом эттирамиз. Айни вақтда машина теримига ҳам пахта тайёрларлик кўраймиз. Бу бизнинг машҳур механизатор Мажидов Дадажонов ва Оқдўргон пахтакорлари ташаббусига амалий жавобимиз бўлади.

О. ХУДОЙБЕРГАНОВ, Амурдаё районидаги Максим Горький номи совхоз директори.

МУНОСИБЛАРГА БАЙРОҚЛАР ТОПШИРИЛДИ

Ишчилар, механизаторлар, муносабислар «Главташкентстрой» га қарашли 159-қурилиш трестининг ёғи клубига тўпландилар. Бу ерда 2 августда тантанали вақтда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Министрлар Совети ва қасба-қўйлар Советининг кўча Қизил байроғини трест коллективига топшириш маросими бўлди. Байроқ Ўзбекистон пойтахтида ушайроқ ва маданий-маиший бийларнинг муваффақиятларини қўллаб-қувватлашда ишловнинг сифатини кўздан кечиришда. А. Тўраев фотоси.

Шу кунги Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Министрлар Совети ва қасба-қўйлар Советининг кўча Қизил байроғи Тошкент иморатсозлиги номинатив коллективига топширилди. (ЎзТАП).

АФГОНИСТОН — СССР ГАЗ ҚУВУРИ

Афғонистон билан СССР ўртасида газ қувури қурмоқ учун Амурдаё соҳилидаги Келиф пристани районидаги магистрал трассасида дастлабки қувурлар келтирилди. Газ қувурини қуриш совет территориясининг ана шу жойида бошланади. Зангори олов қувурини қурувчилар техникани дўстлик трассасига ташиб келтири бошладилар.

Янги газ қувурининг узунлиги салкам 400 километр дур. Шимолий Афғонистонда совет муносабисларнинг ёрдами билан қидириб топилган қондан зангори ёқилга ана шу қувур орқали Ўрта Осиёнинг янага газопровод системасига етиб боради. Афғонистон газ қувури бу системага Муборак қони районида қулайлади. Бухоро—Тошкент — Фрунзе — Олмаота зангори олов магистралининг трассаси ана шу ердан бошланади.

Афғонистон зангори ёқилсини махсус трубопровод-диорлар орқали Амурдаё тағдидан ўтказиб бериш кўзда тутилди. Ўрта Осиёдаги энг катта дарё оша ана шу диорлар қозирда қурилмақда. Қурувчиларга асос дарё билан қуришда кўпгина қийинчиликларни баърафарқ еттишга тўғри келади. (ЎзТАП).

ЯККА ТАРТИБДА УЙ ҚУРУВЧИЛАРГА ЁРДАМ

Зилзила оғибатларини тутатиш республика ҳўкумат комиссиясининг тақдиримиз мувофиқ, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети «Тошкент шаҳрида якка тартибда уй-ҳўи қуриш масаласини комплекс тарзда қуриш ва якка тартибда уй қурувчиларга ёрдам бериш қоралари тўғрисида» қарор қабул қилди.

Тошкент шаҳар ижроия комитети ва район диорна комитетларига якка тартибда уй қурувчиларини соғуқ тушунгача уй-ҳўи билан таъминлаш учун уларга энг кўп ёрдам кўрсатиш, ажратилган масалаларини ободонлаштириш талабларини қўйиш қилинди.

«Октябрь» ва «Партия» XXII сессиясида номи масалаларда ҳўсирод, электр ва газ шўхобчаларини қуриш топшириқларини белгиланди. Республика Ҳўсиродга 1967—1970 йилларга мўлжалланган халқ ҳўжалик планидан ана шу масалаларга маънабат, болалар муассасалари, савдо, маиший ва коммунал хизмат кўрсатиш корхоналари, соғлиқни сақлаш ва

алоҳа объектларини қуришни кўзда тутиш тақдир қилинди. Ушайроқда масалаларда бетон қоритириш усулларини қуриб, уларнинг икки смна ишлашини уюштириш, пойдеворлар қуриш учун зарур миқдорда маҳаллий бинокорлик материалларини етказиб бериш, уй қурувчилар учун зарур дуралдорлик буюмлари ва ёғоч конструкцияларни тайёрлаб бериш топширилди.

Республика Савдо министрлиги 10 августгача қуриш майдончаларига якка тартибда уй қурувчиларга сотиш учун 640 стандарт уй етказиб бериш, бинокорлик материалларини ўзгариш сотиш йўлига қўйиш лозим. Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари санаети министрлигига ана шу масалаларга 30 миллион дона энгит жуъатини топширилди.

Янги масалаларнинг аҳолисига медицина, савдо ва транспорт хизмати кўрсатишни уюштириш тўғрисида кўрсатмалар берилди. (ЎзТАП).

СТАНЦИЯНИНГ «СТАНЦИЯСИ» ЙЎҚ

Ипакчилик илмий-тектириш станциясининг экспериментал ҳўжалиги Фарғона шаҳридан 12-13 километр нарида жойлашган. Ҳўжаликнинг 13 гектар ерда плантацияси ва 18 гектар ерда тугўри бор. Плантациянинг 7 гектариди бир ёшли, олти гектариди эса икки ёшли туғлар ўстирилмоқда. Афёски, ҳўжаликда таъриблар ўтказилиш, илмий ҳўсиродлар қидириш, колхоз-совхозларга янги илмий тавсияномалар бериш соҳасида иш олиб бориш учун мўлақоқ шарити йўқ. Бу ерда ишлайдиган штатли 19 кишининг бирортаси қўним толмаган. Уларнинг яшаш учун бирорта ҳам уй йўқ. Экспериментал ҳўжалик директори Федор Иванович Черковнинг ўан ҳам Фарғона шаҳрида яшайди. Ишти-хизматчи

лар эса 8-10 километрдан қатнаиб ишлайди. Аҳвол шу даражада бориб етгани, бирорта пана жой қурилмаганидан (буни ҳам ас маъна ажратилмаган) мавжуд техника ҳам эски дуралдор орасида занги чўқиб, чангга ботиб ётибди. Бу ердаги «ДТ-24», «ДТ-54», «ДТ-14» тавсияномалар бериш соҳасида иш олиб бориш учун мўлақоқ қуналари бирорта колхоз ёки совхозники бўлганда, ҳар йил қанча-қанча фойда келтирилади.

Станция ва унинг экспериментал ҳўжалиги ҳодимлари Тошкентга, Ўрта Осиё ипакчилик илмий тектириш институтига «Қачон ёрдам беришаркин?» деб кўз тикишмоқда. Аммо институт раҳбарлари (директори ўрқоқ М. Ганиева) Фарғона заorial ипакчилик илмий тектириш станциясига ҳеч қандай амалий ёрдам қўрмаганлигини билдиришди. Ўз қишлоқ ҳўжалик фанлари кандидати ўрқоқ Х. Қаҳқовнинг «Станцияимизнинг ишларини бир бориб тузатиш, ёрдам беришимиз», деб Тошкентдан шу ерга юборганига ҳам ана тўрт йил бўлиб қолди. Аммо шундан бери ваъдалар лекин марта қайтарилиди, нечта илмий аҳамиятга эга бўлган станциянинг экспериментал ҳўжалиги ҳамон ўз ҳўлига ташлаб қўйилганча ётибди.

Ш. СИДИҚОВ.

(Давоми иккичи бегда).

